

Η ΑΛΗΘΕΙΑ ΕΠΙ ΜΙΑΝ ΜΟΝΗΝ ΗΜΕΡΑΝ

Μετάφρασις ὑπο τῆς Κας. Ε. Α.

Διατρίβων πρό τινος καιροῦ ἐν Λονδίῳ, ἀπεφάσισα ἐσπέραν τινὰ νὰ ὑπάγω, μετὰ δύο νέων Ἀγγλῶν φίλων μου, νὰ ἀκούσω κηρύττοντα ἀπὸ τοῦ ἄμβωνος διάσημόν τινα ἐφημέριον διαμαρτυρούμενον, τοῦ ὁποίου αἱ διδασκαλίαι καὶ τοι ὑπερβαλλόντως αὐστηραὶ, ἐξετιμῶντο λίαν ὑπὸ τοῦ λαοῦ.

Εὐρομεν τὸν ναὸν πλήρη ἀκροατῶν, ὃ δὲ ἱεροκλήρῳ εἶχε λάβει ὡς θέμα τῆς ὁμιλίας του τὸ ἐξῆς τῆς ἁγίας Γραφῆς ῥητόν: Ὁ ψεύστης ἔσται καταδικασμένος νὰ καίηται αἰωνίως εἰς τὴν γέενναν τοῦ πυρός.

Δὲν ἐφείδετο ἐν τῷ λόγῳ του οὔτε πλουσίων οὔτε πτωχῶν, ἄνευ δὲ διακρίσεως ἡλικίας ἢ φύλου, καὶ ὡς ἄλλος Ἰωάννης Κνὸξ, ἔλεγεν εἰς τοὺς ἀκροατὰς του, ὅτι ὅλοι ἦσαν ψεῦσται, ὅτι ἐψεύδοντο καθ' ἑαυτοὺς, πρὸς τοὺς φίλους των, πρὸς πάντας καθόλου· ὅτι ἐψεύδοντο ἐν τοῖς δωματίοις των, ἐν ταῖς αἰθούσαις των, καὶ εἰς αὐτὸ ἀκόμη τὸ ἐνδιαίτημα τοῦ Θεοῦ. Τὸ ἐμπόριόν των καὶ αἱ ὑποθέσεις των, ἐξηκολούθησε λέγων, ἐστηρίζοντο ἐπὶ τοῦ ψεύδους, αὐτοὶ δὲ ἔκαυχῶντο διὰ τοῦτο· ὅτι καὶ αὐτὰ ἀκόμη τὰ βρέφη, πρὶν ἢ δυνηθῶσι νὰ ὁμιλῶσιν, ἐψεύδοντο διὰ σχημάτων. Μετὰ ταῦτα δὲ ἐπήρχετο εὐγλωττος ἐπίλογος, ἐν ᾧ μετὰ δακρύων παρεκάλει τοὺς ἀκροατὰς του νὰ βελτιώσωσι τὰς ἔξεις των καὶ νὰ ἀποφοκίσωσι νὰ μὴ λέγωσιν εἰ μὴ τὴν ἀλήθειαν, ἔστω καὶ ἐπὶ μίαν μόνην ἑβδομάδα, καὶ ἐπὶ μίαν μόνην ἡμέραν.

Ὅτε ἐξήλθομεν τοῦ ναοῦ, ἡ ἐξῆς συνδιάλεξις ἐγένετο μεταξύ τῶν δύο φίλων μου.

— Οὐρ, ἐβαρύνθη, εἶπεν ὁ ἕτερος αὐτῶν, ὀνομαζόμενος Μορρίς· ἄλλως τε δὲ, δὲν εἶχον καὶ ἀνάγκην τῆς διδασχῆς του διὰ νὰ μὴ ψεύδομαι.

— Νομίζεις; ἀπεκρίθη ὁ ἄλλος, Κάρολος Δαίβου καλούμενος.

— Βεβίαιως. . . ἔχεις τυχὸν τὸ θάρρος νὰ ἀμφιβάλλης;

— Ὁ Θεὸς νὰ φυλάξῃ! Καὶ ὅμως ἰδοὺ, ἐξηκολούθησεν ὁ Κάρολος μειδιῶν, ὅτι καὶ τὴν στιγμὴν ταύτην δὲν λέγω ἀκριβῶς ὅ,τι διανοοῦμαι. . . διότι ὅ,τι διανοοῦμαι δὲν εἶναι καὶ εὐχάριστον νὰ λέγηται.

— Δαίβου, δὲν πιστεύω νὰ ἀμφιβάλλης περὶ τῆς φιλαληθείας μου! ἀπὸ κανένα δὲν ἤθελα ἀνεχθῆ τὸ τοιοῦτον.

— Ἡ δὲν λέγω ὅ,τι ἀκριβῶς διανοοῦμαι, ἐξηκολούθησεν ὁ Δαίβου, μὴ προσέχων εἰς τὰς διαμαρτυρήσεις τοῦ φίλου του, διότι ἴσως τοῦτο θὰ ἦτο ἐπικίνδυνον.

— Πῶς εἶπες; ἐξηγήθητι περὶ σαφέστερον, ἀπεκρίθη ὁ Μορρίς· ὑπάρχει κἀτι τι εἰς τοὺς λόγους σου νομίζω πρὸς βλητικόν.

— Θὰ εἶχες ἄδικον, φίλτατέ μοι Μορρίς, ἂν ἐνόμιζες τοιοῦτόν τι, ὑπέλαβεν ὁ Κάρολος· ἡθέλησα μόνον νὰ εἰπῶ, ὅτι ἐὰν ἔλεγες πάντοτε τὴν ἀλήθειαν, θὰ ἦσο θαῦμα ἠθικῆς, ἢ μᾶλλον ἔκτρομα ἀνθηκτικότητος.

— Οὐδέποτε ἐψεύσθην εἰς τὴν ζωὴν μου· τοῦλάχιστον δὲν ἐνθυμοῦμαι νὰ ἐπραξά τοῦτο, ἀφοῦτο ὑπάρχω ἐν τῷ κόσμῳ, ἐπέμενε δὲ Μορρίς μετὰ σοβαροῦ ὕφους. Τὸ ψεῦδος, ἐξηκολούθησεν ὁλονὲν ἐξαπτόμενος, εἶναι ὅ,τι ποταπότερον, ὅ,τι ἀγενέστερον, ὅ,τι. . .

— Τὸ ψεῦδος εἶναι ὅπως τὸ χαρακτῆρίζεις, εἶμαι σύμφωνος· πλὴν εἶναι ἀναγκαῖον κακόν, εἶπεν ὁ Κάρολος Δαίβου.

— Ἀπ' ἐναντίας, ἡ ἀλήθεια εἶναι ἀναγκαῖοτάτη. Οὐδὲν ὠραιότερον, εὐγενέστερον καὶ ὑψηλότερον αὐτῆς.

— Εἶμαι τῆς γνώμης σου, ἀπεκρίθη ὁ Δαίβου. Καὶ ὅμως, ἂν καὶ ἡ ἀλήθεια ἦναι τι ἀληθῶς ὠραῖον καὶ εὐγενές, ἐν τούτοις σὲ διαβεβαίω, ὅτι ἐὰν ἐπεκράτει καθ' ὁλοκληρίαν ἐπὶ μίαν μόνην ἡμέραν ἐν Λονδίῳ, τοιαύτη βαβυλωνία θὰ ἐπήρχετο, ὡς οὐδεὶς οὐδέποτε εἶδεν.

— Φίλτατέ μοι Δαίβου σὲ οἰκτείρω.

— Ἔστω· καὶ ὅμως μόνη καὶ ἀκραιφνὴς ἡ ἀλήθεια, θὰ ἦτο ἱκανὴ νὰ ἀναστατώσῃ τὴν γῆν ὅλην· σοὶ ἐπαναλαμβάνω δὲ ὅτι ἡ καταστροφὴ τῆς Ἱερουσαλὴμ, ἡ δῆσις τῆς Ῥώμης, καὶ ἡ ἐποχὴ τῆς τρομοκρατίας, θὰ ἦσαν ἀθύρματα παιδικὰ, παραβαλλόμενα πρὸς τὰ δεινὰ, ἅτινα ἤθελε προσξενήσει ἡ ἀλήθεια, ἐὰν ἐπεκράτει εἰκοσιτέσσαρας μόνον ὥρας· θὰ ἐπήρχετο ἀταξία καὶ σύγχυσις παγκόσμιος, ἐξ ἧς ἠθέλομεν ἐμπέσει εἰς τὸ χάος.

— Δαίβου! οὐδέποτε θὰ παραδεχθῶ ὅτι ὁ κόσμος εἶναι τόσο κακός! . . . ὅχι, οὐδέποτε, ἀνεφώνησεν ὁ Μορρίς.

— Ἐν τοσοῦτῳ ἡ ἁγία Γραφή διαβεβαίωσεν ὅτι, ὅταν ἡ ἀλήθεια διαλάβῃ ἐν τῷ κόσμῳ, τότε θὰ πλησιάζῃ ἡ ἡμέρα τῆς κρίσεως, διὰ τὸν λόγον ὅτι ἡ γῆ δὲν θέλει εἶσθαι πλέον κατοικήσιμος.

— Ἀδιάφορον, Κάρολε· ὑποστηρίζεις ἰδεάν, τὴν ὁποίαν δὲν δύναμαι νὰ παραδεχθῶ.

— Πολὺ καλὰ, φίλτατέ μοι Μορρίς· τότε ὅμως διατί δὲν κάμνεις τὴν δοκιμὴν σὺ ὁ ἴδιος, χωρὶς μάλιστα νὰ ἐξέλθῃς τοῦ κύκλου τῶν ὑποθέσεων σου; Ὑποσχέθητι νὰ μὴν εἰπῆς εἰμὴ τὴν ἀλήθειαν ἐπὶ μίαν ὁλόκληρον ἑβδομάδα, ἔστω καὶ ἐπὶ μίαν μόνην ἡμέραν, καὶ θὰ ἰδῆς τί θὰ σοὶ συμβῇ.

— Καὶ τί θὰ μοὶ συμβῇ;

— Δύναμαι νὰ σοὶ τὸ προεἶπω, χωρὶς νὰ ἦμαι προφήτης. Ἐὰν λοιπὸν σὺ, ὁ Γεώργιος Μορρίς, ἀνεψιὸς καὶ κληρονόμος τοῦ Ἰωάννου Μορρίς, ἄλλοτε ἔμπορος, σήμερον δὲ μνηστήρ τῆς Λουίζας Βράουν, τῆς ὠραιότερας νέας τῆς μικρᾶς

νήθη ὤραν, καὶ ἐνδυθεὶς κατήλθεν εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ γεύματος. Αὐτόθι εὗρε τὴν θεῖαν του προστοιμάζουσαν τὸ πρόγευμα, καὶ τὸν θεῖον του ἀναγινώσκοντα τὴν ἐφημερίδα του.

— Καλὴν ἡμέραν, θεῖα μου. . . , καλὴν ἡμέραν, θεῖέ μου. . . Πῶς εἴσθε σήμερον; ἠρώτησεν εἰσερχόμενος.

— Ἄ! καλὴν ἡμέραν, Γεώργιε! πολὺ καλὰ καὶ σὺ;

Ἐο Γεώργιος ἦν ἔτοιμος ν' ἀπαντήσῃ: Πολὺ καλὰ, σὰς εὐχαριστῶ! ἐπειδὴ ὅμως πράγματι ἦτον ὀλίγον ἀδιάθετος, ἐνθυμηθεὶς ὅτι ὠρίσθη νὰ ἀποφεύγῃ πᾶν ψεῦδος, ἔστω καὶ ἐκ τῶν κατὰ συνήθειαν ἐπιτρεπομένων, ἀπήντησεν εἰλικρινῶς: Δὲν εἶμαι τόσον καλὰ, ἔχω πονοκέφαλον.

— Πῶς; ἔχεις πονοκέφαλον! Ὁ Θεὸς νὰ μὲ συγχωρήσῃ, ἀλλ' οἱ νέοι τῆς σήμερον εἶναι ἀξιολύπητοι, ἀπεκρίθη ὁ θεῖος. Ἐγὼ παιδί μου εἰς τὴν ἡλικίαν σου δὲν κατελάμβανα ὅτι εἶχον κεφαλήν εἰμὴ ὅταν τὴν ἐκτένιζα! καὶ τώρα ἀκόμη, κύτταξέ με καλὰ, τί ὄψιν ἔχω!

— Λαμπράν! αὕτη ἦτον ἡ λέξις, ἥτις ἦλθεν ἐπὶ τὰ χεῖλη τοῦ Γεωργίου ἐνθυμηθεὶς ὅμως καὶ πάλιν τὸν ὄρκον του, ἀπεκρίθη εἰλικρινῶς: Ὅχι τόσον καλὴν.

— Πῶς! ἀνεφώνησεν ὁ θεῖος Μορῆς ἐκπληκτος.

— Λέγω, θεῖέ μου, ὅτι δὲν εὗρίσκω τὴν ὄψιν σας διόλου καλὴν.

— Τί θέλεις νὰ εἰπῆς μὲ τοῦτο; . . δὲν ἔχω καλὴν ὄψιν. . . διατί;

— Διότι εἴσθε πολὺ εὐτραφῆς. . . ἔχετε τὸν λαίμυρον πολὺ κοντόν. . . τὸ χρῶμα τοῦ προσώπου πολὺ ἐρυθρὸν καὶ. . .

— Καὶ ἐπαπειλοῦμαι ὑπὸ ἀποπληξίας, δὲν ἔννοεῖς τοῦτο;

— Μάλιστα, θεῖέ μου.

— Μὰ τὸν Θεόν! ἀνεφώνησεν ὁ γέρον, πνιγόμενος ἀπὸ θυμὸν καὶ ἀγανάκτησιν.

— ὦ! Γεώργιε, λέγει ἡ θεῖα μεθ' ὕφους ἐκπεπληγμένου, πῶς δύνασαι νὰ λέγῃς τοιαῦτα πράγματα;

— Μοὶ ἀπηύθυνεν ἐρωτήσεις, καὶ ἀπεκρίθη τὴν ἀλήθειαν, ἀπήντησεν ὁ νέος.

— Ἐννοεῖται! ἐπεθύμει νὰ ἤμην ἡδὴ νεκρὸς, ἐφώνησεν ὁ γέρον Μορῆς.

— Ὅχι, θεῖέ μου, ἀπήντησεν ὁ Γεώργιος, τοῦναντίον θὰ ἐθλιθόμην πολὺ ἐπὶ τῷ θανάτῳ σας, ἀλλὰ θὰ ἐθλιθόμην μὲ φρόνησιν καὶ μετριότητα.

— Θὰ ἐλυπεῖσο μὲ φρόνησιν καὶ μετριότητα! ἐπανέλαβεν ὁ θεῖος: βεβαίως δὲ τὴν αὐτὴν μετρίαν καὶ φρόνιμον εὐχαρίστησιν θὰ ἤσθάνεσο λαμβάνων καὶ τὴν κληρονομίαν τὴν ὁποίαν περιμένεις μετὰ τὸν θάνατόν μου.

— Μάλιστα, θεῖέ μου, ἐπιθύρουν ὁ Γεώργιος.

— Μὴ χειρότερα! ἀνεφώνησεν ὁ γέρον, ἐγειρόμενος καὶ βαδίζων μεγάλοις βήμασιν ἐν τῷ

δωματίῳ προσθέτει ὕβριν ἐπὶ ὕβρεως μὲ ἀνάδειαν ἀπίστευτον.

Αἴφνης ἔστη πρὸ τοῦ ἀνεψιοῦ του καὶ ἀτενίζων αὐτὸν ἀσκαρδαμυκτῶς, τρέμων δὲ ἐκ τοῦ θυμοῦ,

— Ἐλα κύριε! εἶπεν, ἀποκρίθητι καθαρὰ, τί σημαίνουν ὅλα αὐτὰ;

— Δὲν ἠθέλησα νὰ εἰπῶ εἰμὴ ἀπλῶς τὴν ἀλήθειαν, ἀπεκρίθη ὁ νέος.

— Ἀχάριστε! . . καρδιά μοχθηρὰ! ἐπιθύρουν ὁ γέρον μὲ φωνὴν διακεκομμένην ἐκ τῆς παραφορᾶς.

— Μὰ, Γεώργιε, ὑπέλαβεν ἡ θεῖα, ἥτις παρηκολούθει τὴν σκηνὴν ταύτην ἄφρωνος ἐκ τῆς ἐκπλήξεως, διατί φέρσσαι οὕτω πρὸς ἡμᾶς; . . Εἰς τί σοῦ ἐπταίσασαμεν;

— Εἰς τίποτε, θεῖα μου! ἀλλὰ καὶ ἐγὼ οὐδὲν ἄλλο πράττω ἢ νὰ σὰς λέγῶ τὴν ἀλήθειαν.

— Εἶμαι βεβαία ὅτι δὲν φρονεῖς αὐτὰ τὰ ὁποῖα λέγεις.

— Ὅχι, θεῖα μου, τὰ φρονῶ.

— Ὅχι, σοὶ ἐπαναλέγω! ἤξεύρω καλῶς ὅτι θὰ ἦσο ἀπαρηγόρητος ἐὰν ἀπεθνήσκον ἐγὼ ἢ ὁ θεῖός σου.

— Ὅχι, θεῖα μου.

— Ἄ! τέρας τῆς φύσεως! Λοιπὸν θέλεις νὰ μᾶς φονεύσῃς! ἀνεφώνησεν ἡ θεῖα Μορῆς, πίπτουσα ἐπὶ μιᾶς ἔδρας καὶ ὀλοῦζουσα.

— Οὐδόλως θέλω νὰ σὰς φονεύσω, θεῖα μου, ἀπεκρίθη ὁ Γεώργιος: ἔλεγα μόνον ὅτι δὲν θὰ ἤμην ἀπαρηγόρητος, ἐὰν σὺ ἢ ὁ θεῖός μου ἀπεθνήσκετε. Δὲν εἶναι φυσικὸν νὰ ἀποθάνῃ ἐκ τῆς λύπης ἄνθρωπος νέος, μόνον διότι ὁ Θεὸς τῷ ἀφήρσεν τὸν θεῖον ἢ τὴν θεῖαν του.

— Ἀθλίε! πῶς δύνασαι νὰ ὀμιλῆς οὕτως! Οἱ ἀποτρόπαιοι λόγοι σου μὲ κάμνουν νὰ ριγῶ ὑπὸ φρίκης, ἐπρόσθεσεν ὀδυρομένη ἡ πτωχὴ γυνή.

— Ἀφυσέ τον, Μαρία, μὴ τῷ ἀποτείνῃς πλέον οὐδὲ λέξιν, ἐφώνησεν ὁ γέρον, ριφθεὶς καὶ αὐτὸς ἐπὶ τινος ἔδρας καὶ ἀπομάσσων τὸν ἄφθονον ἰδρωτὰ ἐκ τοῦ ὄλους ἐρυθροῦ προσώπου του. Εἶναι ἔχιδνα τὴν ὁποίαν ἐθρέψαμεν εἰς τὸν κόλπον μας, ἐξήκολούθησεν, καὶ ἥτις θὰ μᾶς φονεύσῃ. Καὶ ἐν τούτοις, ἡ ἔχιδνα αὐτὴ εἶναι τὸ μονογενὲς τέκνον τοῦ ἀτυχοῦς ἀδελφοῦ μου Ἰακώβου. Μόνον δὲ διὰ τὴν πρὸς ἐκεῖνον ἀγάπην μου δύναμαι νὰ τὸν συγχωρήσω, ἐὰν στέργῃ ν' ἀποσύρῃ τοὺς λόγους τοὺς ὁποίους ἐπρόσφερον.

— Ἀκούεις, Γεώργιε; ὑπέλαβεν ἡ θεῖα, ἀποσύρουσα τὸ μανδύλιόν της καὶ προσβλέπουσα παρακλητικῶς τὸν ἀνεψιόν της. . . Εἶπε λοιπὸν ἀμέσως ὅτι ὅλα αὐτὰ ἦσαν ἀπλῆ ἀστείότης, καὶ ὅτι δὲν πιστεύεις τίποτε. Ἐλα, ἐμπρός!

— Ἀλλὰ, θεῖα μου, ἐπανέλαβεν ὁ Γεώργιος χαμηλῆ τῇ φωνῇ, δὲν δύναμαι νὰ ἀποσύρω τοὺς λόγους μου, ἀφοῦ ἦναι ἡ πιστὴ ἔκφρασις τῶν δικλογισμῶν μου.

εις ἃς ἀπετάθη. Φαίνεται νέος τόσον σεμνός.
— Σεμνός ἢ ὄχι, ἀδιάφορον. Τοῦτο μόνον ἠ-
ξέυρω, ὅτι μὲ ἐξέβρισε χυδαίωτατα, καὶ εἶμαι
πεπεισμένη, ὅτι ἦτον μεθυσμένος.

— Νέος τόσον τακτικός! . . . πῶς δύνασαι
νὰ πιστεύης τὸ τοιοῦτον; καὶ ἔπειτα, ἦτο τόσον
ἐνωρίς.

— Τότε βεβαίως εἶναι τρελλός, ἀπεκρίθη ἡ
θαλαμηπόλος, ἐξάλλος ἀκόμη ἀπὸ θυμόν.

— Μὰ πῶς σὲ ἐξέβρισε; τί σοὶ εἶπε . . .
τί ἔκαμα;

— Ἄς ἀφίνω νὰ τὸ ἐνόησητε, ἀπεκρίθη ἡ
δεσποσύνη Ῥοβινσὼν, ἀπομακρυνομένη καὶ μὴ
ἔχουσα ποσῶς διάθεσιν νὰ ἐπαναλάβῃ τὰς δυσα-
ρέστους φιλοφροσύνας τὰς ὁποίας εἶχεν ἀκούσει.

Ἡ Λουίζα Βράουν ἔμεινεν ἐκπληκτος ἐπὶ τῇ
ιδέᾳ ὅτι νέος τόσον εὐμορφος ὅπως ὁ Μορρὶς,
εἶχε τόσην ὀλίγην φιλοκαλίαν ὥστε νὰ ἀπευ-
θύνη περιποιήσεις πρὸς γυναῖκα, οἷα ἡ κυρία
Ῥοβινσὼν.

Ἡ αὐτὴ συνδιάλεξις ἐπανελήθη, ἴσως καὶ
μετὰ ποικιλίας τινός, δεκάκις ἢ δωδεκάκις, οὗ-
τως ὥστε ἐν διαστήματι βραχυτέρῳ τῶν δύο ὤ-
ρων ὅλοι οἱ κάτοικοι τῆς συνοικίας τῆς Μικρᾶς
Βρεττανίας ἦσαν πεπεισμένοι, ὅτι δυστύχημά
τι συνέβη εἰς τὸν ἀτυχῆ Γεώργιον Μορρὶς.

Ἐν τούτοις οὗτος εἰσῆλθεν εἰς τὸ κατάστημα
ὅπου εἰργάζετο.

— Κύριε Μορρὶς, λέγει πρὸς αὐτὸν εἰς τῶν
προϊστάμενων του προχωρῶν πρὸς αὐτὸν, ἤλθες
ἀργά, ἀλλ' ἐπειδὴ τοῦτο σοὶ συμβαίνει σπα-
νίως, δὲν βλάπτει. Ἰδοὺ λάβε, ἐξηκολούθησεν,
ἐκεῖνα τὰ μεταξωτὰ καὶ διευθέτησον αὐτὰ εἰς
δέματα. Πρέπει νὰ σταλῶσιν εἰς τὴν δεσποσύ-
νην Λίλλ τὸ ἑσπέρας, ὥστε νὰ δυνηθῆ νὰ ἐκλέξῃ
πλὴν θὰ μὲ ὑποχρεώσης ἐὰν θελήσης νὰ τὰ φέ-
ρῃς πρὸς αὐτὴν σὺ ὁ ἴδιος. Ἡξέυρω ὅτι τοῦτο
δὲν εἶναι ἰδική σου ὑπηρεσία, ἀλλ' ἀφ' ἑτέρου
δὲν δύναμαι νὰ ἐμπιστευθῶ ἐμφορεύματα τόσης
ἀξίας εἰς τὸ παιδί τοῦ καταστήματος, τὸ ὁ-
ποῖον πρὸ ὀλίγων μόνον ἡμερῶν γνωρίζομεν. Προ-
σέτι, ἡ Κυρία Λίλλ εἶναι ἐκ τῶν καλλιτέρων μας
πελατῶν, καὶ τοῦτο θὰ ἦναι περιποιήσις ἥτις
θὰ τὴν εὐχαριστήσῃ. Ἡ θαλαμηπόλος τῆς ἦλθεν
ἐκ μέρους τῆς καὶ μᾶς ἔφερε τὰς παραγγελίας
τῆς· ἐὰν λοιπὸν ὑπάγῃς ὁ ἴδιος θὰ μὲ ὑποχρεώ-
σης πολύ.

— Θὰ ὑπάγω εὐχαρίστως, Κύριε, ἀπεκρίθη
ὁ Γεώργιος, εὐτυχῆς ὅτι ἠδυνήθη νὰ δώσῃ ἀ-
πάντησιν εὐάρεστον καὶ ἐνταυτῷ εὐλικρινῆ.

Εἶχε καταντήσῃ ὁ πτωχὸς νέος νὰ μὴ τολμᾷ
νὰ προσφέρῃ λέξιν, χωρὶς νὰ φοβῆται ὅτι θὰ
εἰπῆ προσβλητικόν τι ἢ ὅτι θὰ ἀποκτήσῃ νέον
τινὰ ἔχθρὸν.

— Ἐκτὸς τούτου, ἐπανελάθεν ὁ κύριος Βλάγκ,
ἡ δεσποσύνη Λίλλ δὲν θὰ δυσαρεστηθῆ νὰ σὲ
ιδῇ εἰς τὴν ἐξοχὴν τῆς. Παρετήρησα, ὅταν ἔρ-

χεται ἐδῶ, ἀπευθύνεται πάντοτε πρὸς σὲ, καὶ
ἂν τις ἐξ ἡμῶν προθυμοποιῆται νὰ τὴν ὑπηρε-
τήσῃ, ψιθυρίζει ὀλίγας λέξεις καὶ ἀπέρχεται
πάντοτε λέγουσα ὅτι θὰ ἐπανεῖλθῃ. Ἐ! παιδί μου,
ἀληθῶς εἶναι ὠραῖον πρᾶγμα νὰ ἦναι τις εἰκοσι-
πενταετής καὶ νὰ ἔχῃ ὠραίαν κόμην καὶ λε-
πτὸν μύστακα! προσέθηκεν ὁ κύριος Βλάγκ γε-
νάζων καὶ φέρων τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ γυμνοῦ κρα-
νίου του.

Ἐρῶθημα ἐχρωμάτισε τὰς παρειὰς τοῦ Γεωρ-
γίου Μορρὶς, ὅστις ἀπεκρίθη βεβιασμένως: Τφόν-
τι, Κύριε.

Εἰς τὴν ἀπάντησιν ταύτην ὁ προϊστάμενός
του τὸν ἐθεώρησε μετ' ἐκπληξέως.

— Κύτταξέ τὸν μικρὸν κενόδοξον! εἶπε καθ'
ἐαυτόν· εἶναι λοιπὸν τόσον μάταιος! ἀλλ' ὄχι...
εἶναι ἀδύνατον· τὸν ἔκαμα νὰ ἐρυθριάσῃ, διότι
ἀπλῶς τῷ εἶπον ὅτι ἀρέσκει εἰς πλουσίαν καὶ
ὠραίαν κυρίαν. Βεβαίως ἠπατήθη.

Ἐπειτα ὑψῶν τὴν φωνήν, προσέθηκεν·

— Ἐχὼ νὰ σοὶ εἰπῶ τὴν, Μορρὶς· εἶναι μυ-
στικόν... ἀκολούθησόν με.

Ὁ νέος ἠκολούθησε τὸν κύριόν του εἰς γωνίαν
τινὰ τοῦ καταστήματος, ὅπισθεν σωροῦ ἐμπο-
ρευμάτων.

— Ἐπεθύμουν νὰ σοὶ τὸ ἀναγγεῖλω πρῶτος
ἐγὼ, ἐξηκολούθησεν ὁ κύριος Βλάγκ, καὶ ἐπειδὴ
εἶμαι ἠναγκασμένος νὰ ἐξέλθω μετ' ὀλίγον, δὲν
θὰ εὕρισκον ἄλλην εὐκαιρίαν.

Ὁ Γεώργιος παρετήρησε μετ' ἐνδιαφέροντος
τὸν προϊστάμενόν του, ὅστις ἀφοῦ ἔρριψε περίε-
θλόμεμα, ὅπως βεβαιωθῆ ὅτι οὐδεὶς ἠδύνατο νὰ
τὸν ἀκούσῃ, ἐπανελάθε·

— Τὸ Σάββατον τὸ ἑσπέρας, ἐνῶ δεῖπνουν
μετὰ τῶν συνεταίρων μου ἐν τῷ πανδοχείῳ τοῦ
Ἄετοῦ, δὲν γνωρίζω πῶς, ὠμιλήσαμεν περὶ τῆς
νοημοσύνης καὶ τῆς δραστηριότητός σου· ἐν ἐνὶ
λόγῳ, ἐσκεψθῆμεν ὅτι θὰ ἦτο ἐπωφελὲς δι' ἡ-
μᾶς νὰ σὲ παραλάβωμεν συμμετόχον τοῦ οἴ-
κου μας, δίδοντάς σοι μέρος ἐκ τῶν κερδῶν μας.

— Ω! κύριε, ἀνέκραξεν ὁ Γεώργιος, συγκινη-
θεὶς ἐξ εὐγνωμοσύνης.

— Ἐχει καλὸς, λέγει ὁ προϊστάμενος δια-
κόπτων αὐτόν. Πρόσεξε μὴ σὲ ἀκούσωσι, καὶ
προσποιήθητι ὅτι οὐδὲν γνωρίζεις. Ἰδοὺ τὸ
κατάστημα πληρούμενον ἀγοραστῶν. Μὴ χάνω-
μεν καιρόν. Γνωρίζεις ὅτι ὁ κύριος Νουὰρ θὰ ἀ-
ποσυρθῆ μετ' ὀλίγον καὶ ὅτι ἐγὼ μένω διευθυ-
τῆς τοῦ οἴκου.

— Εἶθε νὰ μείνητε ἐπὶ πολὺ! ἀπεκρίθη ὁ
Μορρὶς.

— Ὅπωςδὴποτε, ἐξηκολούθησεν ὁ προϊστάμε-
νος, ἀπὸ τῆς πρώτης Ματοῦ ἡ εταιρικὴ ἐπωνυ-
μία τοῦ οἴκου ἡμῶν θέλει εἶσθαι Βλάγκ, Ῥου-
πέρτ, Μορρὶς καὶ Σα, ἐὰν δὲν ἔχῃς ἀντίρρησην.

— Κύριε, ἡ εὐγνωμοσύνη μου. . . ἐψιθύρισεν
ὁ Γεώργιος.

ἀνεφώνησε, μόλις ἀναχαιτίζων τὴν ὀργὴν του καὶ πλησιάζων πρὸς τὸν Μορῆς. Ἐχασες λοιπὸν τὸν νοῦν σου σήμερον; Διατί εἶπες εἰς αὐτὴν τὴν κυρίαν ὅτι ἡ φλανέλλα δὲν ἦτο ὅλη ἐξ ἐρίου καὶ ὅτι στενεύει;

— Διότι μὲ ἠρώτησε περὶ τούτου, καὶ ὤφειλον νὰ τῆ εἰπῶ τὴν ἀλήθειαν, ἀπεκρίθη ὁ Γεώργιος.

— Τὴν ἀλήθειαν!!! ἀνέκραξεν ὁ προϊστάμενός του.

Πλὴν ἐν τῷ μεταξὺ πολλαὶ κυραὶ διηυθύνθησαν πρὸς τὸν Μορῆς καὶ ὁ κύριος Βλάγκ ἠναγκάσθη ν' ἀποσυρθῆ.

— Εἶναι τρώντι αὐτὰ μεταξωτὰ τῆς Γαλλίας; ἠρώτησε μία τῶν κυριῶν, δεικνύουσα τὰ πρὸς ὑπόδειγμα ἐκτεθειμένα ὑφάσματα.

— Ὅχι, Κυρία, ἐπιθύρισε ὁ Γεώργιος, ἐρυθριῶν μέχρι τῶν ὀφθαλμῶν.

— Τὸ ὑπόπτειον πολὺ, μολονότι ἦσαν οὕτω σημειωμένα, παρετήρησεν ἡ κυρία κατὰ λάθος ἔγεινε τοῦτο ἀναμφιβόλως;

— Ὅχι, Κυρία.

— Πῶς! Τότε λοιπὸν ἔγινεν ἐν γνώσει;

— Μάλιστα, Κυρία.

— Καὶ διατί θέτετε ψευδεῖς ἐπιγραφὰς ἐπὶ τῶν ἐμπορευμάτων σας;

— Διὰ νὰ τὰ πωλῶμεν εἰς μεγαλειτέρας τιμὰς.

— Ἀλλὰ τοῦτο εἶναι κλοπή! ἀνέκραξεν ἡ κυρία ὀπισθοδρομοῦσα.

— Τὸ γνωρίζω, Κυρία, ἠναγκάσθη νὰ εἰπῆ ὁ φιλαλήθης ὑπάλληλος.

— Καὶ τοῦτο εἶναι σύνηθες εἰς τὸ κατάστημά σας;

— Μάλιστα, Κυρία.

— Φρικτὸν πρᾶγμα! Ἀλλὰ σεῖς πῶς τὰ λέγετε αὐτὰ τὰ πράγματα; Μήπως τυχὸν διάκεισθε εἰς ἔριδας πρὸς τοὺς προϊσταμένους σας;

— Τούναντιον, Κυρία, οὐδέποτε ἤμην εἰς καλλιτέρας σχέσεις μετ' αὐτῶν, ὅπως σήμερον τὴν προΐαν.

— Παράδοξον! περητήρησεν ἡ κυρία. Ἀλλὰ τότε διατί λοιπὸν ὀμιλεῖτε μετὰ τσαούτης εἰλικρινείας;

— Διότι μοὶ ἀποτείνετε ἐρωτήσεις, εἰς τὰς ὁποίας ὀφείλω νὰ ἀπαντῶ εἰλικρινῶς.

— Ἀλλὰ τοῦτο εἶναι ἀξιοθαύμαστον! Καὶ λέγετε πάντοτε τὴν ἀλήθειαν;

— Τώρα μάλιστα, Κυρία.

— Καὶ οἱ προϊστάμενοί σας τὸ γνωρίζουν;

— Ὅχι, ἀναμφιβόλως.

— ὦ! τὸ πιστεῦω βεβαίως, ἀπεκρίθη ἡ κυρία. Ἀλλὰ εἴπατέ μοι, προσέθηκεν, εἶμαι περὶεργος νὰ μάθω τί εἶναι τὰ μεταξωτὰ αὐτὰ, τὰ ὁποῖα παρουσιάζετε ὡς μεταξωτὰ τοῦ Λυών;

— Εἶναι ἀγγλικὰ μεταξωτὰ κατωτέρας ποιότητος.

— Καὶ πόσον κοσίζουσι πράγματι τὸ μέτρον;

— Δύο φράγκα καὶ πενήτηντα ἑκατοστὰ.

— Καὶ τὰ πωλεῖτε ἀντὶ τεσσάρων φράγκων καὶ πενήτηντα ἑκατοστῶν! σχεδὸν τὸ διπλάσιον τῆς ἀξίας των! Ἀλλὰ τοῦτο εἶναι φοβερόν!... Οὐδέποτε πλέον θὰ πατήσω τὸν πόδα μου εἰς αὐτὸ τὸ κατάστημα, καὶ θὰ φροντίσω νὰ εἰδοποιήσω τὰς φίλας μου, λέγει ἡ κυρία, ἀπωθούσα τὰ ὑφάσματα καὶ ἀπομακρυνομένη.

Τῆς σκηπῆς ταύτης μάρτυς ἦν ὄχι πλέον ὁ μόνος ὁ κύριος Βλάγκ, ἀλλὰ καὶ οἱ συνεταῖροι αὐτοῦ, οἵτινες εἶχον μείνει ἐκπληκτοὶ δι' ὅσα ἤκουσαν.

Τέλος ὅλοι ὁμοῦ ἀνέκραξαν·

— Τί σημαίνει τοῦτο, Κύριε!

— Ἐτρελλάθητε! θέλετε νὰ μᾶς καταστρέψητε; ἠρώτησεν ὁ κύριος Νουάρ.

— Μᾶς ἐκάματε νὰ χάσωμεν δέκα χιλιάδας φράγκα εἰς μίαν ὥραν! ἀνεφώνησεν ὁ κύριος Σέμ.

— Ἐδιώξατε ἐκ τοῦ καταστήματός μας ὅλους τοὺς ἀγοραστάς! Τί σὰς ἤλθε;

— Μὲ ἐρωτῶσι καὶ ἀποκρίνομαι τὴν ἀλήθειαν, λέγει ὁ Μορῆς κατατεθοροβημένος ἐκ τῶν ἐπιπλήξεων, αἵτινες βραγδαίως ἔπιπτον ἐπ' αὐτοῦ.

— Τὴν ἀλήθειαν! Τί ἐννοεῖς μὲ τοῦτο;... Ἀμφιβάλλεις περὶ τῆς γνησιότητος τῶν ἐπιγραφῶν μας! λέγει ὁ κύριος Νουάρ.

— Ἐννοεῖς ὅτι θέλομεν νὰ ἀπατῶμεν ὡς πρὸς τὴν ποιότητα τῶν ἐμπορευμάτων μας, διὰ νὰ τὰ πωλῶμεν ἀκριβώτερα! προσέθηκεν ὁ κύριος Σέμ.

— Εἶναι ἡ ἀλήθεια, Κύριοι, καὶ πρέπει νὰ τὴν εἰπῶ, καὶ ἂν ἐπρόκειτο ἀκόμη νὰ ἀποθάνω, ἀνέκραξεν ὁ Γεώργιος τεταραγμένος.

— Φύγε ἀπὸ τὸ κατάστημά μας, ἀνέκραξεν ὁ κύριος Νουάρ.

— Κρημνίσου ἐξω, ἄθλιε! προσέθηκεν ὁ κύριος Βλάγκ.

— Καὶ οὔτε νὰ πατήσης πλέον τὸ κατώφλιον τῆς θύρας μας, ἐξηκολούθησεν ὁ κύριος Σέμ.

Μετὰ τὰς φιλοφροσύνας ταύτας ἐννοεῖται ὅτι ὁ ἡμέτερος Μορῆς κακὴν κακῶς ἐξῆλθε τοῦ καταστήματος συμπαραχλαβὼν καὶ τὸ διὰ τὴν δεσποσύνην Διλλ' δέμα τῶν μεταξωτῶν βαδίζων δὲ κατὰ τύχην ἔλεγε καθ' ἑαυτόν·

— Ἀξιόλογα! Μόλις παρήλθον ἐξ ὧραι ἀφ' ἧς ἤρχισα νὰ ὀμιλῶ ἀπλῶς τὴν ἀλήθειαν, καὶ ἰδοὺ χωρὶς νὰ πράξω ἄλλο τι ἀδίκημα, ἀπεκληρώθην ὑπὸ τοῦ θεοῦ μου καὶ ἀπεδιώχθην ὑπὸ τῶν προϊσταμένων μου! θὰ πάθω ἄρ' ἄγε τὸ αὐτὸ καὶ μὲ τὸν ἄλλον κόσμον; θὰ μὲ ἀποδιώξῃ ἐπίσης καὶ αὐτὴ ἡ Λουίζα, ἐὰν συμβῆ νὰ τῆ εἰπῶ μικρὰς τινας ἀληθείας, ὄχι πολὺ εὐαρέστους; Τρώντι λοιπὸν ἡ κοινωνία θὰ μὲ κλείσῃ εἰς φρενοκομεῖον ὡς παράφρονα ἐπικίνδυνον;